

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземної філології

(підпис)

Ф.Ф. Морозіна
(ініціали та прізвище)
ФІЛОЛОГІЇ

« _____ » 2023 р.

**ІНОЗЕМНА МОВА (АНГЛІЙСЬКА)
ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ СПРЯМОВАНOSTI
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

підготовки бакалавра
очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності 101 Екологія
спеціалізації / предметної спеціальності _____

(шифр і назва)

освітньо-професійна програма Екологія, охорона навколишнього
середовища та збалансоване природокористування
(назва)

Укладач: Приходченко О.О., кандидат філологічних наук, доцент; доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри іноземних мов
професійного спрямування
Протокол № 1 від " 30 " серпня 2023 р.
Завідувач кафедри

(підпис)

С.В. Іваненко
(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

Рилска О.В.
(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
Факультету іноземної філології

Протокол № 1 від " 31 " серпня 2023 р.
Голова науково-методичної ради
Факультету іноземної філології

(підпис)

О.А. Каніболоцька
(ініціали, прізвище)

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 10 Природничі науки	Загальна кількість кредитів – 3	Вибіркова	
		Дисципліна вільного вибору студента в межах Університету	
Спеціальність 101 Екологія	Загальна кількість годин – 90	Семестр:	
		5-й	5-й
Освітньо-професійна програма Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	Змістових модулів – 4	Лекції	
		0 год.	0 год.
		Практичні заняття	
		20 год.	0 год.
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 24	Самостійна робота	
		70 год.	0 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Іноземна мова (англійська) професійно-комунікативної спрямованості» полягає у наданні студентам систематизованих знань з курсу англійської мови (в усній і письмовій формах) та формування комунікативної, лінгвістичної та соціокультурної компетенцій студентів, які допоможуть їм стати ефективними користувачами мови в різноманітних ситуаціях соціального та навчально-академічного спілкування (говоріння, читання, аудіювання та письмо). Мета досягається шляхом комплексного, всебічного опанування усіх видів мовленнєвої діяльності: аудіювання, мовлення, читання і письма; мета включає в собі три складові частини: оволодіння всіма видами мовленнєвої діяльності, розширення загального культурного світогляду студентів і виховання студентів у дусі високих якостей людської моралі.

Основними **завданнями** вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова (англійська) професійно-комунікативної спрямованості» є практичне оволодіння іноземною мовою на рівні **B2** (Upper-Intermediate) згідно з дескрипторами, запропонованими Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти (2001р.) у поєднанні з загальноосвітніми та виховними завданнями:

- розуміння основного змісту чіткого нормативного мовлення на теми запропоновані програмою (у тому числі спеціалізовані за фахом);
- сприймати іноземну мову на слух;
- читати й писати іноземною мовою;
- зв'язно висловлювати свої думки іноземною мовою, наводячи аргументи «за» і «проти»;
- перекладати письмово та усно з іноземної мови на українську та з української на іноземну як художні, так і спеціальні фахові тексти;

- осмислити систему мови й правила функціонування мовних одиниць в комунікації, а також з формуванням умінь аналізувати, узагальнювати й систематизувати факти мови й мовлення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

<i>Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності</i>	<i>Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності</i>
1	2
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, або в процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.</p> <p>ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p>	<p>Методи: Наочні методи (схеми, моделі). Словесні методи (презентації, пояснення, робота з підручником). Практичні методи (творчі завдання, розробка проєктів). Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації). Проблемно-пошукові методи (репродуктивні). Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, створення цікавих ситуацій).</p>
<p><i>Програмні результати навчання</i></p> <p>–ПР01. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проєктами.</p> <p>–ПР10. Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС -технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень.</p> <p>–ПР14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.</p> <p>–ПР19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.</p>	<p>Методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, , практичний).</p> <p>Контрольні заходи:</p> <p>–Теоретичне та практичне тестування за змістовим модулем;</p> <p>– захист розмовних проєктів;</p> <p>–індивідуальне завдання (ІЗ);</p> <p>–екзамен.</p>

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна є продовженням курсу «Іноземна мова (англійська)». Зміст курсу пов'язаний з дисциплінами загально-гуманітарного циклу (Українська мова, Історія України, Філософія та ін.).

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СВІТУ. ОСОБЛИВОСТІ ПОГОДИ РІЗНИХ КРАЇН. ECOLOGICAL PROBLEMS OF THE WORLD. THE PECULIARITIES OF WEATHER IN DIFFERENT COUNTRIES.

<p><i>Говоріння: Екологія та сучасний світ. Особливості погоди різних країн. Моя улюблена погода. Граматика: Майбутній час англійського</i></p>	<p><i>Communication: Ecology and the modern world. The peculiarities of weather in different countries. Me favorite weather. Grammar: The future tense of the English verb.</i></p>
---	---

дієслова Аудіювання. Письмо.	<i>Listening.</i> <i>Writing.</i>
------------------------------------	--------------------------------------

Змістовий модуль 2. ЧИ ЛЮБИТЕ ВИ РИЗИКУВАТИ?. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ГАЛУЗІ. ARE YOU A RISK-TAKER? THE MAIN CONCEPTS AND PECULIARITIES OF THE FIELD.

<p><i>Говоріння: Що таке ризик? Чому люди люблять швидкість. Висловлювання із лексемою 'take'. Основні поняття та особливості галузі.</i></p> <p><i>Грамматика: Нульовий, перший та другий типи умовних речень.</i></p> <p><i>Аудіювання. Письмо.</i></p>	<p><i>Communication: What is risk? Why do people like speed? Expressions with 'take'. The main concepts and peculiarities of the field.</i></p> <p><i>Grammar: Zero, first and second types of unreal sentences.</i></p> <p><i>Listening. Writing.</i></p>
---	--

Змістовий модуль 3. ВИЖИВАННЯ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ. SURVIVING IN EXTREME SITUATIONS.

<p><i>Говоріння: Поведінка в екстремальних умовах. Почуття.</i></p> <p><i>Грамматика: Нереальні умовні речення.</i></p> <p><i>Аудіювання. Письмо.</i></p>	<p><i>Communication: The lessons of the survivor's club. Feelings.</i></p> <p><i>Grammar: Unreal conditional sentences.</i></p> <p><i>Listening. Writing.</i></p>
---	---

Змістовий модуль 4 ПОЧУТТЯ. НАЙГОЛОВНІШІ ВІДКРИТТЯ У ГАЛУЗІ. FEELINGS. THE MAIN INVESTIGATIONS IN THE FIELD.

<p><i>Говоріння: Почуття. Прикметники із закінченням -ed / -ing. Про що ми жалкуємо? Найголовніші відкриття у галузі.</i></p> <p><i>Грамматика: Конструкції "wish+would", "wish+past simple or past perfect".</i></p> <p><i>Аудіювання. Письмо.</i></p>	<p><i>Communication: Feelings. Adjectives ending -ed / -ing. What do we regret about? The main investigations in the field.</i></p> <p><i>Grammar: Constructions "wish+would", "wish+past simple or past perfect".</i></p> <p><i>Listening. Writing.</i></p>
---	--

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години						Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин		Лекційні заняття, год		Практичні заняття, год		о/д.ф.	з/дист.ф.	Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
				о/д.ф.	з/дист.ф.	о/д.ф.	з/дист.ф.					
1	2	3		4	5	6	7	8	9	10	11	12
		о/д.ф.	з/дист.ф.									
1	14	4	0	0	0	4	0	10	0	1	14	15
2	16	6	0	0	0	6	0	10	0	1	14	15
3	14	4	0	0	0	4	0	10	0	1	14	15
4	16	6	0	0	0	6	0	10	0	1	14	15
Усього за змістові модулі	60	20	0	0	0	20	0	40	0	4	56	60
Підсумковий	30							30	0	4	36	40

семестровий контроль залік												
Загалом	90									100		

5. Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дис т ф.
1	2		
1	Екологія та сучасний світ. Особливості погоди різних країн. Моя улюблена погода. Майбутній час англійського дієслова Аудіювання. Письмо. Ecology and the modern world. The peculiarities of weather in different countries. Me favorite weather. The future tense of the English verb. Listening. Writing.	4	0
2	Що таке ризик? Чому люди люблять швидкість. Висловлювання із лексемою 'take'. Основні поняття та особливості галузі. Нульовий, перший та другий типи умовних речень. Аудіювання. Письмо. What is risk? Why do people like speed? Expressions with 'take'. The main concepts and peculiarities of the field. Zero, first and second types of unreal sentences. Listening. Writing.	6	0
3	Поведінка в екстремальних умовах. Почуття. Нереальні умовні речення. Аудіювання. Письмо. The lessons of the survivor's club. Feelings. Unreal conditional sentences. Listening. Writing.	4	0
4	Почуття. Прикметники із закінченням -ed / -ing. Про що ми жалкуємо? Найголовніші відкриття у галузі. Конструкції "wish+would", "wish+past simple or past perfect". Аудіювання. Письмо. Feelings. Adjectives ending -ed / -ing. What do we regret about? The main investigations in the field. Constructions "wish+would", "wish+past simple or past perfect". Listening. Writing.	6	0
Разом		20	0

6. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5

1	<i>Робота на занятті</i>	Активна робота протягом заняття.	Оцінюється участь студента у кожному занятті, його готовність відповідати на поставлені запитання протягом заняття, виконання студентом домашнього завдання.	1
	<i>Усне опитування (лексичний та теоретичний матеріал)</i>	Unit 4A. “Eco-guilt”. Опитування за граматичною та лексичною темами модуля “Future tenses of the English verb”; “Ecology in the modern world”.	Усне опитування включає в себе питання за граматичною та лексичними темами заняття. Оцінюється правильно/неправильно.	2
	<i>Словниковий диктант (лексичний матеріал)</i>	Unit 4A. “Eco-guilt”. Створення глосарію до теми «Ecology in the modern world».	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 10. Правильна відповідь оцінюється у 0,1 бали.	2,5
	<i>Самостійна робота з граматики (тест).</i>	Unit 4A. “Future tenses of the English verb”. Тест на розуміння використання граматичного явища “Майбутній час англійського дієслова”.	Тест складається з 10 речень, в які потрібно вставити правильний артикль, в залежності від правил граматики. Тест оцінюється: правильно/неправильно. Правильна відповідь оцінюється у 0,1 бали.	3
	<i>Усна розповідь (міні-есе).</i>	Unit 4A. “Eco-guilt”. Власне висловлювання за темою заняття.	Усна відповідь оцінюється за наступними критеріями: 1) використання активної лексики за темою заняття; 2) обсяг відповіді; 3) вміння правильно будувати монологічне мовлення.	4,5
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	6			13
2	<i>Робота на занятті.</i>	Активна робота протягом заняття.	Оцінюється участь студента в занятті, його готовність відповідати на поставлені запитання протягом заняття, виконання домашнього завдання.	1,5
	<i>Усне опитування (лексичний та</i>	Unit 4B. “Are you a risk-taker?”. Опитування за	Усне опитування включає в себе питання з граматики за темою	2

	<i>теоретичний матеріал)</i>	граматичною та лексичною темами модуля “Zero, first and second types of unreal sentences”; ‘Risk’.	заняття. Оцінюється правильно/неправильно.	
	<i>Словниковий диктант (лексичний матеріал)</i>	Unit 4B. “Are you a risk-taker?”. Створення глосарію до теми “ Are you a risk-taker?”	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 10. Правильна відповідь оцінюється у 0,1 бали.	2
	<i>Усна розповідь (міні-есе).</i>	Unit 4B. “Are you a risk-taker?”. Власне висловлювання за темою “Do you like risk?”.	Усна відповідь оцінюється за наступними критеріями: 1) використання активної лексики за темою заняття; 2) обсяг відповіді; 3) вміння правильно будувати монологічне мовлення.	4,5
	<i>Письмова контрольна робота</i>	Тест за граматичною темою та лексичним матеріалом модуля “Are you a risk-taker? Conditional sentences.”	Кожне завдання підсумкового тесту за змістовим модулем оцінюється від 1 до 3 балів з урахуванням складності завдання та правильності відповіді.	7
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	7			17
3	<i>Робота на занятті.</i>	Активна робота протягом заняття.	Оцінюється участь студента в занятті, його готовність відповідати на поставлені запитання протягом заняття, виконання домашнього завдання.	1
	<i>Усне опитування (лексичний та теоретичний матеріал)</i>	Unit 5A. “The survivor’s club”. Опитування за граматичною та лексичною темами модуля “Unreal conditional sentences”; “Survivor’s club”.	Усне опитування включає в себе питання з граматики за темою заняття. Оцінюється правильно/неправильно.	2
	<i>Словниковий диктант (лексичний матеріал)</i>	Unit 5A. “The survivor’s club”. Створення глосарію до теми “Surviving in difficult circumstances”	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 10. Правильна відповідь оцінюється у 0,1 бали.	2,5

	<i>Самостійна робота з граматики (тест).</i>	Unit 5A. “Unreal conditional sentences” Тест на розуміння використання граматичного явища “Нереальні умовні речення”	Тест складається з 10 речень, в які потрібно вставити правильне модальне дієслово, в залежності від правил граматики. Тест оцінюється: правильно/неправильно. Правильна відповідь оцінюється у 0,1 бали.	3
	<i>Усна розповідь (міні-есе).</i>	Unit 5A. “The survivor’s club”. Власне висловлювання за темою “What do you need to survive in the wild?”.	Усна відповідь оцінюється за наступними критеріями: 1) використання активної лексики за темою заняття; 2) обсяг відповіді; 3) вміння правильно будувати монологічне мовлення.	4,5
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	6			13
4	<i>Робота на занятті.</i>	Активна робота протягом заняття.	Оцінюється участь студента в занятті, його готовність відповідати на поставлені запитання протягом заняття, виконання домашнього завдання.	1,5
	<i>Усне опитування (лексичний та теоретичний матеріал)</i>	Unit 5B. “It drives me mad!”. Опитування за граматичною та лексичною темами модуля “Adjectives ending -ed / -ing.”; Constructions “wish+would”, “wish+past simple or past perfect”; “Feelings”.	Усне опитування включає в себе питання з граматики за темою заняття. Оцінюється правильно/неправильно.	2
	<i>Словниковий диктант (лексичний матеріал)</i>	Unit 5B. “It drives me mad!”. Створення глосарію до теми “Feelings”	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 10. Правильна відповідь оцінюється у 0,1 бали.	2
	<i>Усна розповідь (міні-есе).</i>	Unit 5B. “It drives me mad!”. Власне висловлювання за темою “What do we regret about?”.	Усна відповідь оцінюється за наступними критеріями: 1) використання активної лексики за темою заняття; 2) обсяг відповіді; 3) вміння правильно	4,5

			будувати монологічне мовлення.	
	<i>Письмова контрольна робота</i>	Тест за граматичною темою та лексичним матеріалом модуля “Adjectives ending -ed / -ing.”; “Feelings”; Constructions “wish+would”, “wish+past simple or past perfect”.	Кожне завдання підсумкового тесту за змістовим модулем оцінюється від 1 до 3 балів з урахуванням складності завдання та правильності відповіді.	7
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	7			17
Усього за змістові модулі контр. заходів	26			60

7. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Підсумковий контроль	Залік	Завдання заліку складається з двох завдань. Усі завдання відповідають темам, які було опрацьовано протягом занять. У разі дистанційної форми навчання залік проходить у тестовій формі через платформу Zoom.	Студенти мають висвітлити одну із запропонованих усних тем (список тем викладено на сторінці курсу в системі Moodle (max 10 балів)); студентам пропонується список слів (лексичний матеріал, вивчений протягом семестру), які потрібно вивчити та розповісти на заліку (max 10 балів). Список слів знаходиться на сторінці курсу в системі Moodle. У разі дистанційної форми навчання залік проходить у тестовій формі через платформу Zoom. Всього за підсумковий тест можна отримати до 20 балів.	20

	Практичне індивідуальне завдання (ІЗ)	Індивідуальне завдання – виконання 4 практичних завдань (письмово) із подальшим захистом	Завдання складається з 4 частин – написання есе за тематикою відповідного модуля, яке повинно включати в себе узагальнену думку з приводу вивченого матеріалу. Кожне есе оцінюється у 5 балів максимально.	20
Усього за підсумковий семестровий контроль	2			40

8. Рекомендована література

Основна:

1. Dooley J., Evans V. Grammarway 4. Oxford: Express Publishing, 2017. 224 p.
2. Prodromou L. Grammar and Vocabulary for First Certificate. Second edition. London : Pearson Education Limited, 2016. 304 p.
3. Oxenden C. New English File Upper-Intermediate. Student’s Book. Oxford: Oxford University Press, 2020. 170 p.
4. Oxenden C. New English File Upper-Intermediate. Work Book. Oxford: Oxford University Press, 2020. 90 p.

Додаткова:

1. Поліщук О. English for Biology and Bioengineering: навч. посібник. К.: ЦП Ф»Компринт», 2017. 200 с.
2. Приходченко О.О. Іноземна мова професійно-комунікативної спрямованості (англійська) : практикум для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності “Біологія” освітньо-професійної програми “Генетика”. Запоріжжя: ЗНУ, 2021. 87 с.
3. Приходченко О.О. Іноземна мова (англійська) : практикум для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Хімія» освітньо-професійної програми «Хімія». Запоріжжя: ЗНУ, 2019. 64 с.
4. Armer T. Cambridge English for Scientists. New York: Cambridge University Press, 2018. 110 p.
5. Evans V., Dooley J. On Screen Upper-Intermediate (B2+). Workbook + Grammar Book. London : Express Publishing, 2020. 294 p.
6. Evans V., Dooley J. Round-up 6. Oxford: Pearson Education Limited, 2018. 263 p.
7. Langton P.D. Essential Guide to Reading Biomedical Papers: Recognizing and Interpreting Best Practice. Wiley-Blackwell : New-York, 2012. 352 p.
8. Mann M., Taylore-Knowles S. Destination B2. Grammar and Vocabulary. New York : Macmillan Publishers Limited, 2018. 256 p.
9. Mann M., Tazlore-Knowles S. Destination B1. Oxford: Macmillan Publishers Limited, 2018. 256 p.
10. Raven P., Johnson G., Mason K. Biology, 13th Ed. McGraw-Hill : New York, 2023. 1239 p.

Інформаційні ресурси:

1. Abby Lingvo Live. URL: <https://www.lingvolive.com/ru-ru>
2. Encyclopedia Britannica 2004. URL: <http://www.britannica.com/>
3. Merriam Webster’s Learner’s Dictionary. URL: www.learnersdictionary.com
4. Perfect English Grammar. URL: <https://www.perfect-english-grammar.com/>
5. Oxford Dictionary. URL: <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/>
6. British Council. Reading Skills. URL: <https://learnenglish.britishcouncil.org/skills/reading>
7. British Council. Listening Skills. URL: <https://learnenglish.britishcouncil.org/skills/listening>

8. British Council. Writing Skills. URL: <https://learnenglish.britishcouncil.org/skills/writing>
9. British Council. Grammar. URL: <https://learnenglish.britishcouncil.org/grammar>
10. British Council. Vocabulary. URL: <https://learnenglish.britishcouncil.org/vocabulary>